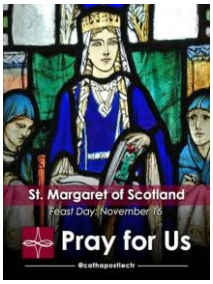
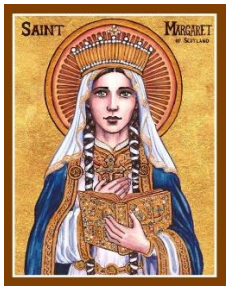
บทเทศน์และข้อคิด วันจันทร์ที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 2026

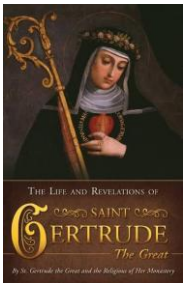
นักบุญมาร์กาเร็ตแห่งสกอตแลนด์ (St. Margaret of Scotland) ศต 11

และนักบุญเกอร์ทรูดผู้ยิ่งใหญ่ (St. Gertrude the Great) ศต 13

บทอ่าน หนังสือวิวรณ์ (วว 1:1-4; 2:1-5) และ ลูกา 18:35-43

หัวข้อไตร่ตรอง: “ดวงตาที่มองเห็นพระเจ้า และหัวใจที่มองเห็นเพื่อนมนุษย์”

มีคนกล่าวไว้อย่างน่าคิดว่า **“คนบางคนมีดวงตาที่มองเห็นทุกสิ่งในโลก แต่กลับมองไม่เห็นความทุกข์ของคนที่อยู่ใกล้ตัวที่สุด”**

บางคนมองเห็นข้อบกพร่องของคนอื่นได้อย่างชัดเจน แต่มองไม่เห็นความผิดพลาดของตนเอง บางคนมองเห็นโอกาสที่จะร่ำรวย แต่กลับมองไม่เห็นโอกาสที่จะทำความดี พระวรสารวันนี้เล่าเรื่องชายตาบอดคนหนึ่งที่นั่งขอทานอยู่ริมทางใกล้เมืองเยรีโค เมื่อเขาทราบว่าพระเยซูเจ้ากำลังเสด็จผ่านมา เขาร้องเสียงดังว่า “ข้าแต่พระเยซู โอรสของกษัตริย์ดาวิด โปรดเมตตาข้าพเจ้าด้วยเถิด” (ลก 18:38) ผู้คนกลับตำหนิเขา สั่งให้เงียบเสียง แต่เขายิ่งร้องดังขึ้น พระเยซูเจ้าทรงหยุด และตรัสถามว่า “ท่านอยากให้เราทำอะไรให้?” เขาตอบว่า “พระเจ้าข้า ขอให้ข้าพเจ้ามองเห็นเถิด” คำตอบของพระเยซูเจ้าช่างงดงาม “จงมองเห็นเถิด ความเชื่อของท่านช่วยท่านให้รอดพ้นแล้ว”

ชายคนนี้แม้ดวงตาจะมืดบอด แต่หัวใจกลับมองเห็นพระเยซูเจ้าได้ชัดเจนกว่าฝูงชนที่มีดวงตาปกติ

วันนี้พระศาสนจักรระลึกถึงนักบุญสตรีสองท่าน ผู้ดำเนินชีวิตต่างกันอย่างสิ้นเชิง แต่มีสิ่งหนึ่งเหมือนกัน คือ **ทั้งสองท่านมีหัวใจที่มองเห็นพระเจ้า และมองเห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์**

1. นักบุญมาร์กาเร็ตแห่งสกอตแลนด์ — ราชินีผู้คุกเข่าต่อหน้าคนยากจน

นักบุญมาร์กาเร็ตมีชีวิตอยู่ในคริสต์ศตวรรษที่ 11 พระนางเป็นเจ้าหญิงเชื้อสายราชวงศ์อังกฤษ ซึ่งต้องลี้ภัยจากความวุ่นวายทางการเมือง และต่อมาได้อภิเษกสมรสกับกษัตริย์มัลคอล์มที่ 3 แห่งสกอตแลนด์ พระนางมีพระโอรสธิดาแปดพระองค์ และทรงใช้ชีวิตครอบครัวควบคู่กับการปฏิรูปชีวิตคริสตชนในราชสำนักและการช่วยเหลือคน

ยากจน มีเรื่องเล่าจากชีวประวัติยุคกลางที่น่าประทับใจว่า พระนางมาร์กาเร็ตทรงจัดอาหารเลี้ยงคนยากจนเป็นประจำ และบางครั้งทรงล้างเท้าคนยากจนด้วยพระองค์เอง ราชินีผู้มีมงกุฎทองคำบนพระเศียร กลับยอมคุกเข่าล้างเท้าให้คนที่ไม่มีแม้แต่รองเท้าจะสวม! โลกมองว่าคนยากจนไม่มีอะไร แต่พระนางกลับมองเห็นพระพักตร์ของพระเยซูเจ้าในตัวพวกเขา สิ่งที่น่าทึ่งอีกอย่างหนึ่งคือ พระนางมิได้ทรงเปลี่ยนแปลงสกอตแลนด์ด้วยอำนาจทางการเมืองเพียงอย่างเดียว แต่ทรงเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงหัวใจของผู้คน โดยเฉพาะพระสวามี ผู้ทรงได้รับอิทธิพลจากความศรัทธาของพระนางอย่างมาก บางครั้งเราคิดว่า หากอยากเป็นนักบุญต้องออกจากโลก ต้องเข้าวัด ต้องเป็นนักบวช แต่นักบุญมาร์กาเร็ตสอนเราว่า “ไม่จำเป็นต้องออกจากครอบครัวเพื่อเป็นนักบุญ แต่จงทำให้ครอบครัวเป็นสถานที่ที่ความศักดิ์สิทธิ์เติบโตขึ้น” พ่อแม่ที่ให้อภัยลูก สามีภรรยาที่ซื่อสัตย์ต่อกัน ลูกหลานที่ดูแลพ่อแม่สูงอายุ หรือผู้มีฐานะที่แบ่งปันแก่คนยากจน ล้วนสามารถดำเนินบนเส้นทางแห่งความศักดิ์สิทธิ์ได้ พระนางมาร์กาเร็ตสิ้นพระชนม์ในวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 1093 ไม่นานหลังจากทราบข่าวการสิ้นพระชนม์ของพระสวามีและพระโอรสองค์หนึ่งในสงคราม ชีวิตของพระนางเตือนเราว่า แม้แต่ราชินีก็ไม่อาจหลีกหนีความทุกข์ได้ แต่ผู้มีความเชื่อสามารถเปลี่ยนความทุกข์ให้เป็นการถวายตนแด่พระเจ้าได้

2. นักบุญเกอร์ทรูดผู้ยิ่งใหญ่ — นักปราชญ์ผู้ค้นพบว่าความรักสำคัญกว่าความรู้

นักบุญเกอร์ทรูดเกิดใน ค.ศ. 1256 และเข้าสู่อารามตั้งแต่อายุเพียงห้าขวบ ท่านเป็นสตรีผู้มีสติปัญญาเฉียบแหลม รักการศึกษา โดยเฉพาะวรรณกรรมและวิชาความรู้ต่าง ๆ แต่เมื่ออายุ 25 ปี ท่านได้รับประสบการณ์ฝ่ายจิตที่เปลี่ยนชีวิตอย่างลึกซึ้ง และหันมาศึกษาพระคัมภีร์กับเทววิทยาด้วยความรักต่อพระเยซูเจ้า นักบุญเกอร์ทรูดเป็นหนึ่งในสตรีผู้มีชื่อเสียงด้านชีวิตธรรมล้ำลึกในยุคกลาง ท่านเขียนถึงความรักของพระเยซูเจ้าและพระหฤทัยศักดิ์สิทธิ์ ก่อนที่ความศรัทธาต่อพระหฤทัยจะเป็นที่แพร่หลายในพระศาสนจักรหลายศตวรรษต่อมา มีเกร็ดน่าสนใจจากงานเขียนฝ่ายจิตของท่านว่า ท่านเคยพิจารณาถึงพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าในฐานะแหล่งแห่งความรักที่เปิดรับมนุษย์ทุกคน สิ่งที่ทำให้ท่านเป็นนักบุญไม่ใช่เพียงความรู้ลึกซึ้ง แต่คือการยอมให้ความรู้พาท่านไปสู่ความรัก สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 เคยทรงกล่าวถึงนักบุญเกอร์ทรูดในการเข้าเฝ้าทั่วไปเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม ค.ศ. 2010 โดยทรงเน้นว่าชีวิตของท่านเป็นแบบอย่างของการแสวงหาพระเจ้าอย่างจริงใจ

นี่เป็นบทเรียนสำคัญสำหรับพระศาสนจักรในยุคปัจจุบัน

เราอาจรู้พระคัมภีร์มาก รู้คำสอนมาก มีปริญญาหลายใบ แต่หากเราไม่มีความรัก ความรู้ทั้งหมดอาจไม่ทำให้เราเข้าใกล้พระเจ้าเลย “ความรู้ทำให้เรารู้จักพระเจ้า แต่ความรักทำให้เรามีชีวิตอยู่กับพระองค์”

3. พระเจ้าตรัสกับพระศาสนจักรว่า “เจ้าละทิ้งความรักครั้งแรกของเจ้าแล้ว”

บทอ่านแรกจากหนังสือวิวรณ์ (วว 1:1-4; 2:1-5) เป็นพระวาจาที่ท้าทายอย่างยิ่ง พระเยซูเจ้าทรงกล่าวกับพระศาสนจักรที่เมืองเอเฟซัสว่า พระองค์ทรงทราบถึงความพากเพียร ความอดทน และการต่อสู้กับความชั่วของพวกเขา แต่แล้วกลับตรัสว่า “เรามีข้อที่จะตำหนิเจ้า คือเจ้าละทิ้งความรักครั้งแรกของเจ้าแล้ว” (วว 2:4) เป็นไปได้หรือ ที่คนเราจะทำงานเพื่อพระเจ้ามากมาย แต่กลับรักพระเจ้าน้อยลง? เป็นไปได้! เราสามารถมาวัดทุกวัน แต่หัวใจกลับเย็นชาต่อเพื่อนมนุษย์ เราสามารถทำงานในพระศาสนจักรมากมาย แต่กลับไม่มีเวลาภาวนา เราสามารถปกป้องความถูกต้องอย่างจริงจัง แต่กลับทำร้ายกันด้วยคำพูดที่ขาดเมตตา นี่คืออันตรายของชีวิตคริสตชน เรามัวแต่ทำงานของพระเจ้า จนลืมพระเจ้าผู้ทรงเป็นเจ้าของงานนั้น! **นักบุญมาร์กาเร็ตสอนให้เรากลับไปสู่ความรักด้วยการรับใช้ นักบุญเกอร์ทรูดสอนให้เรากลับไปสู่ความรักด้วยการภาวนา และซายตาบอดในพระวรสารสอนให้เรากลับไปสู่ความรักด้วยการร้องขอพระเมตตาจากพระเยซูเจ้า**

4. เกร็ดประวัติศาสตร์ที่น่าทึ่ง — หนังสือพระวรสารที่ตกลงในแม่น้ำ

มีเรื่องเล่าจากชีวิตนักบุญมาร์กาเร็ตที่น่าสนใจมาก พระนางมีหนังสือพระวรสารเล่มหนึ่งที่ทรงรักและหวงแหนอย่างยิ่ง วันหนึ่งผู้ถือหนังสือทำหนังสือตกลงในแม่น้ำโดยไม่ตั้งใจ ทุกคนตกใจมาก เพราะในสมัยนั้นหนังสือพระคัมภีร์เขียนด้วยมือบนแผ่นหนังสัตว์ มีคุณค่ามหาศาล ตามชีวประวัติโบราณเล่าว่า เมื่อค้นพบหนังสือเล่มนั้น กลับพบว่าตัวอักษรส่วนใหญ่ยังอยู่ในสภาพดีอย่างน่าอัศจรรย์ แม้จะมีร่องรอยเสียหายจากน้ำ เรื่องนี้มิใช่เพียงตำนานที่เล่ากันปากต่อปาก เพราะหนังสือพระวรสารที่เชื่อมโยงกับพระนางมาร์กาเร็ตยังได้รับการเก็บรักษาอยู่ที่ห้องสมุด ณ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ สิ่งที่น่าสนใจสำหรับเราคือ **หนังสือพระวรสารที่ผ่านน้ำมาได้ กลายเป็นภาพเปรียบเทียบชีวิตของคริสตชน ชีวิตเราอาจถูกกระแสน้ำแห่งความทุกข์พัดพา ถูกความผิดหวังทำให้เปียกชุ่ม หรือถูกความสูญเสียทำให้บอบช้ำ แต่หากพระวาจาของ**

พระเจ้ายังจารึกอยู่ในหัวใจ กระแสน้ำแห่งความทุกข์ก็ไม่สามารถลบความรักของพระเจ้าออกจากชีวิตเราได้

5. สรุปข้อคิดในวันนี้

ชายตาบอดในพระวรสารร้องขอให้พระเยซูเจ้าทรงเปิดดวงตาของเขา แต่วันนี้เราอาจต้องร้องขอให้พระองค์เปิดหัวใจของเรา เปิดหัวใจให้เห็นความทุกข์ของคนยากจน เหมือนนักบุญมาร์กาเร็ต เปิดหัวใจให้สัมผัสความรักของพระเยซูเจ้า เหมือนนักบุญเกอร์ทรูด เปิดหัวใจให้กลับไปสู่ความรักครั้งแรก เหมือนที่พระเยซูเจ้าทรงเรียกร้องจากพระศาสนจักรที่เมืองเอเฟซัส ในโลกปัจจุบัน เรามีโทรศัพท์มือถือที่ทำให้มองเห็นเหตุการณ์ทั่วโลกภายในไม่กี่วินาที แต่บางครั้งกลับมองไม่เห็นความเหงาของคนในบ้านเดียวกัน เรามีเทคโนโลยีที่เชื่อมผู้คนหลายล้านคนเข้าด้วยกัน แต่กลับมีหัวใจที่ห่างเหินกันมากขึ้น เราอาจรู้ข่าวสารของคนทั้งโลก แต่ไม่รู้เลยว่าคนข้างบ้านกำลังร้องไห้ โลกไม่ได้ขาดคนที่มีดวงตาดี แต่กำลังขาดคนที่มีหัวใจมองเห็น ขอให้วันนี้เรากลับไปหาพระเยซูเจ้า และทูลพระองค์ด้วยคำภาวนาง่าย ๆ ว่า “ข้าแต่พระเยซูเจ้า โปรดเปิดดวงตาของลูก ให้ลูกมองเห็นพระองค์ในคนยากจน ในคนที่ลูกไม่ชอบ ในคนที่ลูกเคยมองข้าม และในคนที่กำลังรอความรักจากลูก” เพราะท้ายที่สุดแล้ว พระเจ้าจะไม่ทรงถามว่าเรามองเห็นโลกกว้างใหญ่เพียงใด แต่พระองค์จะทรงถามว่า “ในบรรดาผู้คนมากมายที่เจ้ามองเห็นในชีวิต เจ้าได้มองเห็นเราในตัวพวกเขาบ้างหรือไม่?”

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ

เกร็ดความรู้เพิ่มเติม

นักบุญเกอร์ทรูดเคยยอมรับว่าตนเองมีความมืดบอดฝ่ายจิต วันที่ 27 มกราคม ค.ศ. 1281 เป็นวันสำคัญในชีวิตของนักบุญเกอร์ทรูด ท่านมีประสบการณ์ฝ่ายจิตว่า พระเยซูเจ้าทรงปรากฏในลักษณะชายหนุ่มและทรงจูงมือท่านให้ผ่านพ้นอุปสรรคที่เปรียบเหมือนพุ่มหนาม ท่านจดจำรอยแผลที่พระหัตถ์และตระหนักว่าผู้ที่กำลังจูงมือท่านคือพระเยซูเจ้าผู้ถูกตรึงกางเขน นักบวชผู้ศึกษาพระคัมภีร์และวิชาการมานานหลายปี กลับค้นพบว่า **ตนเองยังต้องการให้พระเยซูเจ้าทรงนำทางออกจากความมืดบอดภายใน**

ข้อคิดสำหรับเราคือ **“บางครั้งคนที่ต้องการให้พระเยซูเจ้าทรงเปิดตามากที่สุด ไม่ใช่คนที่ไม่รู้จักพระเจ้า แต่คือคนที่คิดว่าตนเองรู้จักพระองค์ดีแล้ว”**